

Bladet

Nr 3 - 2011

Västmanlands Spelmansförbund

Ordförande har ordet:

Hej!

Då har denna spelmanssommars också passerat. I år har jag inte kunnat besöka så många spelmansstämmor. Renoveringen av mitt föräldrahem har tagit en stor del av min lediga tid. I skrivande stund så har jag bara en vecka på mig innan jag måste flytta dit för radhuset i Sala är sålt.

Jag deltog i folkmusikfesten som är förlagd på Sätra Brunn och som heter "Folkmusik på Brunnen". Det blev ett mycket lyckat arrangemang med många personer som kom och deltog under helgen. Kurserna, konserten, dansen och folkmusikpuben på lördagen var välbesökt.

Spelmansstämman på söndagen bjöd på fin musik och vackert väder.

Jag vet att det har arrangerats fler stämmor här i Västmanland och naturligtvis även utanför Västmanland. Flera stämmor som är traditionellt återkommande och någon som legat nere i flera år har återuppstått.

Det är så roligt och bra att det finns människor som vill lägga ner det arbete som krävs för att en spelmansstämma ska kunna genomföras.

Det finns också människor som lägger ner arbete under en stor del av året för att dans, spelträffar och folkmusikpubar ska fungera under höst-, vinter- och vårsäsongen. Det är jät-tebra! Att genomföra ett folkmusikarrangemang tar mycket mer tid än man kan tro om man inte har provat på det.

Ett stort arrangemang som heter "Folkmusikfestival Folkton" kommer att genomföras den 15 oktober på Växhuset i Västerås. Det kommer att bli konserter på två scener med

ett stort antal olika grupper och spelmän. Det blir även workshops, dans, visstuga m.m. Något jag la märke till i programmet är att det blir kör i folkton. Jag sjunger själv i kör och tycker det är roligt om man kan blanda in folkmusik i repertoaren.

Jag vill även slå ett slag för vår höstträff den 1 oktober på Klackbergsgården i Norberg. Detta har nu också blivit ett återkommande arrangemang.

Nu måste jag fortsätta med att packa ner de saker som jag har samlat på mig under årens lopp. Det blir en och annan pryl och även några musikinstrument.

Ann-Britt

Stämman i Sala den 7 aug.

Så var det dax igen, för stämma med spelmän och dansare på Väsby Kungsgård. Oturligt nog kom ett oväder in och regnet öste ned. Den traditionella inmarschen från minnesstenen fick spelmännen hoppa över denna gång. Något färre besökare än vanligt, men tillräckligt många för att fylla logen med musik, dans och mycket gemytlig stämning. Det har också sina poänger att tränga ihop sej.

Logen är verkligen en tillgång och programmet med uppträdande grupper och dansuppvisning genomfördes som planerat. Vid två av låtarna i det avslutande allspelet uppstod spontan dans, vilket inte är så vanligt. Såväl buskspel som servering tilldrog sej sedan i nämnda loge och publiken stannade troget kvar, för att lyssna till spelmännens allt intensivare musik.

Efter en trevlig eftermiddag under tak, var alla mycket nöjda med årets stämma på kungsgården.

Per Torelli

Återuppstånden:

Spelmansstämma i Fagersta

Lördagen den 30 juli 2011 var det dags igen. Då var det nämligen nystart för den anrika spelmansstämman på Västanfors hembygdsgård i Fagersta. Det var många år sedan sist, men nu var det 30-talet spelmän som kommit för att återuppta traditionen.

Vi är många som saknat denna fina stämman, men denna dag kunde en talrik publik åter njuta av ljuv musik i det fina vädret.

Fioler, nyckelharpor, munspel, durspel och andra instrument ljud bakom nästan varje husknut, Klockan 14 började allspelet på scenen med några välkända och traditionella låtar under ledning av Fagerstaspelemanen Roland Lindfors. Därefter var det dags för grupper och enskilda musikanter att framträda innan buskspelet drog igång på allvar.

Utmärkt konferencier var Ingemar Johansson - välkänd i spelmanskretsar - som också lockade till skratt med en och annan rolig historia mellan varven. Inga longörer här inte!

Margaretha Eriksson, själv spelman och medlem i Fagersta Spelmanslag och Västmanlands Spelmansförbund tillhör dem som dragit ett tungt lass för att få snurr på stämman igen.

-Det är verkligen glädjande att se hela trettio spelmän på scenen. Vi vill gärna föra traditionen vidare så det här är positivt, säger hon.

Vi hoppas på och håller tummarna för att vi får återkomma nästa sommar. Den här stämman är en pärla!

Kjell Wahlberg

Så ska det låta!

Folkmusik på Brunnen 16 - 17 juli

För tredje året genomförde Västmanlands spelmansförbundet Musik på Brunnen. En välbesökt och uppskattad liten festival som i år upplevde något av ett genombrott.

Lördagens kurser, viskurs med Maria Røjås och spelkurs med Björn Ståbi och Jonny Soling, hade många deltagare.

Därefter blev det tid för något i magen i väntan på konsert i kyrkan.

Maria Røjås, i konserten i kyrkan.

Konserten, med Maria, Jonny och Björn, var mycket hörvärd och välbesökt.

Stämma på söndagen

På söndagen var det dags för spelmansstämma, och vädret fortsatte att vara nådigt mot arrangörerna.

Efter ett livligt och uppfriskande allspel blev det i vanlig ordning uppspel efter lista. Årets stämma fick besök bl.a. av Munsjels Boris, Boris Kaplja, Johanneshov.

Medryckande framträdande!

Sen blev det buskspel...

På kvällen bjöds på dans, på visstuga med Majja Neverland, och spel i puben. Och det var minsann full fart överallt. Faktiskt så mycket folk att det blev trångt på dansgolvet och lokalen kanske var för liten. Ett visst problem detta år, samtidigt kanske en utmaning att planera större för nästa år.

**OBS: Folkmusik på brunnen 2012:
Datum 14 - 15 juli**

Dans till Björn Ståbi och Jonny Soling

Folkton, mångsidig folkmusikfestival i Växhuset, Västerås, lördag 15 oktober

Anders Falk, musiker, kulturarbetare m.m. tillsammans med Jonas Bresser, verksamhetschef Växhuset, står bakom denna spännande stora folkmusikfestival och mötesplats. Vi rekommenderar alla att hålla ögon och kalender öppna för denna dag! se www.vaxhuset.se/folkton

Medverkande (info från hemsidan)

Väsen: Väsen är ett av Sveriges mest uppmärksammande och anlitade grupper inom folkmusik genren och har genom sitt sound och olika samarbeten med andra artister gjort folkmusiken tillgänglig för en bred publik. 15 kritiker rosade skivor säger en hel del om denna fantastiska trio

Treva: Treva bildades i början av 2009 och är en ung folkmusik trio som experimenterar med det gamla och det nya inom folkmusiken. De hämtar även inspiration i från andra musikgenren för att hitta ett eget och nytt sound.

Sedan bandet startades har de spelat på arrangemang och festivaler i stora delar av Sverige, däribland Musik vid Siljan, Peace & Love, Bingsjöstämman, Korröfestivalen samt Linköpings Folkmusikfestival.

Peter "Puma" Hedlund: Anses av många idag vara Sveriges främste spelman på kromatisk nyckelharpa. Som tonåring 1975 erhöll Peter Zornmärket i silver, för "Traditionsmedvetet spel av upplandslåtar på nyckelharpa" och kan sedan dess titulera sig Riksspelman. Peter är med rätta stolt över sin musikaliska tradition och den tradition hans uppväxt givit honom. Hans musik är ett praktexempel på kontinuitet, en obruten tradition som länkar samman gårdag med nutid och framtid.

Harvinder Singh: Västeråsare med sina rötter i Indien och den indiska ragan. Harvinder är en världsartist uti fingerspetsarna och har spelat med några av dom största musiker, uppträtt på några av dom största scenerna och spelat för några av den största bl.a presidenter, ministrar och för vår egen Kung och drottning vid ett flertal tillfällen. Med hans enorma begåvning på sitt huvudinstrument Sitar tolkar han allt från svenska barnvisor till... just det, svensk folkmusik. Allt i sitt eget format och med sitt fantastiskt unika sound

Folke, Emma & Josefina: Folke, Emma och Josefina; Folke Dahlberg, Emma Svensk Gunillason och Josefina

Paulsson är alla välkända namn inom folkmusiken, inte minst i Västerås där samtliga har sina rötter. Med deras breda musikaliska kunskap och enorma spelglädje tar de musiken till nya nivåer och nya inspirationer.

Kurbitz: Här får du höra koraller, polskor och valser i egenskrivna arrangemang. Kurbitz tar dig med på en resa genom vida nordiska landskap genom sin kraftfulla och konstnärligt öppnande musik.

Kurbitz är ett band bestående musiker som alla har utbildats på Världsmusikprogrammet på Högskolan för scen och musik i Göteborg. De spelar nordisk folkmusik med ett svängigt sound, egna texter och nyskapande tongångar.

John Erik Hammarberg: Västeråsaren (tidigare jämtlänning) blev riksspelman på munspel 1989. John Erik är för många inom folkmusiken ett välkänt ansikte inte bara som musiker själv eller tillsammans med andra utan även som en mycket uppskattad seminarie och workshopsledare.

Vilde: Vilde är ett sjövt folkfusionband med rötterna i Uppsala, med koncentrationen på en välavvägd smörja av de mjukaste folkvisor, rått rockskrammel och knivskarpt tontrassel. Öser ur den svenska folkmusikkatten och spelar dem på deras egna eldiga sätt, i en tonsättning dom är (eller åtminstone vill vara) ensamma om, allt med små kryddkorn ur en uppsjö andra musikgenrer. Har också många egna alster med fötterna i svensk folkmusik, men tårna spretande ut i Europa och världen

Joel Bremer: Joel Bremer är bland Sveriges bästa folkmusiker och lärare på fiol i sin generation. Han kombinerar en unik kunskap om äldre folkliga traditioner med en djup och personligt uttryck. Hans musikaliska grund byggdes genom att spela med mästarna (Ole Hjorth, Pers Hans Olsson, Simon Simonsson, Anders Sparf, Hans Lisper och Wille Toors, för att nämna några) samt studier vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. Idag arbetar han med studenter i alla åldrar och nivåer, både individuellt och i grupp. Joels talang som soloartist var belönas med Bror Hjorth

forts. nästa sida

Award, där juryn konstaterade, ”För en lysande teknik, en lyhördhet i att fånga de olika stilarna, en spelar full med känsla och en konstruktiv kreativitet.”

Ingemar ”Boppen” Karström: Boppen som han kallas av dom flesta är utan tvekan en dragspelare av den absolut högsta skolan. Med en lång musikkarriär bakom sig har Boppen spelat med många av Sveriges musik elit samt har en rad skivor i sitt bagage. Med sitt dragspel spelar han i dom flesta genrer men har givetvis en extra förkärlek till den svenska folkmusiken.

Christina Holmström: Christina Holmström vill beröra med sin kulning och vackra folkvisor. Hennes specialitet är att framföra detta a cappella men samarbetar även gärna med andra musiker/ackompanjatörer. Mysfaktorn är hög och Christina blandar in det vackra för själ och hjärta tillsammans med lite humor och spel. Hennes företag heter OvaKuL och hon bedriver även annan kulturell verksamhet för barn till äldre .

Westmannafolk: De spelar och vidareutvecklar folkmusiktraditionen med utgångspunkt i norra Västmanland, dvs Möklinta, Sala, Västerfärnebo, Norberg. De vill utveckla en nyansrik och varierad folkmusik som de framförframför i både moderna och traditionella arrangemang. De vill låta höras av och bygga vidare på den fina musiktradition som finns här. DE spelar bland annat musik efter Gustav och Robert Landin från Möklinta och Adolf Larsson från Norberg något som måste höras och väl konkurrerar med Punk rock, Hipp hopp och Rapp

WORK: WORK startade som ett projekt inom Västerås Kulturskola hösten 2008. Anslag fanns för en termin. De hann under den första terminen med två konserter. Succén var given! Redan följande termin etablerades WORK som en permanent orkester inom Kulturskolan. Och framgångarna fortsätter. Alla som hör dom fascinerar av de nya klanger. Orkestern består av lärare och elever på kulturskolan, barn, ungdomar och vuxna med olika kulturella bakgrunder. De spelar på fioler, nyckelharpor, gitarrer, klarinetter, slagverk, saxofoner, flöjter, elbas, piano mm..

Ethno on the road: Ethno on the Road är några av de bästa unga folkmusikerna från det internationella Ethnolägret, en samling spelmän och -kvinnor från flera länder som återförenas för en höst-vinterturné . Tidigare upplagor har gjort succé med musik präglad av vitalitet och spelglädje

Simon Stålpets: Simon Stålpets är lärare i bland annat folkmusikensemble, munspel, kohorn, sälglöjt, gitarr, mandola, folkmusikteori och bluegrass/countryensemble på Sjöviks folkmusikprogram. Förutom att undervisa på Sjöviks folkhögskola turnerar Simon med flera musikgrup-

per: Svart Kaffe, Stockholm Lisboa Project, Marsipan, Gravity och Pearl för att nämna några. Dessa grupper spelar svensk folkmusik, portugisisk fado, traditionell musik från Quebec och amerikansk bluegrass/rotmusik..

Kör i Folkton: Önsta Vocalensemble, Rönby-stämmorna ett 50-tal sångare sjunger brudmarscher, polskor, gånglåt m.m. tillsammans med spelmän under ledning av Per Torelli. Jan-Erik Eklund piano, Helena Aronsson körledning.

Viltstråk: ”Viltstråk” är namnet på en folkmusikgrupp, som till största delen består av barn och ungdomar. Gruppen bildades av Nia Kuoppala (folkmusiker samt lärare vid Sala Musikskola) och består av nuvarande och tidigare elever i folkmusikundervisningen vid Sala Musikskola. Viltstråk uppträder i olika sammanhang ett antal gånger varje år, och vid ett typiskt sådant tillfälle är de runt 20 personer med en medelålder på c:a 12 år.

Gert Westby: Gert är en av Sveriges bästa musiksågs spelare och han spelar på en Sandvikens Stradivarius med stråke. Gert kommer från Stensättra utanför Sandviken och började jobba 1953 på manufakturavdelningen vid dåvarande Sandvikens Jernverk. Han har spelat i många år och är fortfarande flitigt verksam ute i ”buskspelandet” på spelmansstämmor runt i vårt land sommardag och det brukar samlas mycket folk runt honom när han är ute och spelar.

Russindalens spelmän: I Russindalen spelar vi för att det är kul. Det sägs att därför blir det kul att lyssna och dansa också. Russindalens Spelmän framför glad och levande musik i olika sammanhang. Beroende på situation bjuder vi antingen på en trygg och taktfast dansspelning, eller en oförutsägbar underhållning om så önskas.

UDDAJÄMT: UddaJämt består av Ulf Oldberg (klarinet), Bosse Olofsson (fiol, mandola, mandolin, munspel, div slagverk) och Minge Stellin (fiol). Musiken är suggestiv och gränsöverskridande och inspirerar också till gränsöverskridande dans. UddaJämt är såväl förankrad i traditionen med särskild förkärlek för polskor från Medelpad som med egna låtar, ofta polskor, utifrån influenser från det förgångna och från världen omkring oss. Gruppen har sitt ursprung på Folkmusikhuset/Skeppsholmsgården i Stockholm och hörs ofta på dansgolvet där.

Krylbo Nästa: Spelmansmix från buskspel ute i landet. Flöjt, cittra, nyckelharpa, durspel, dragspel, cittern, gitarr och bas. Vi spelar folkmusik helt enkelt

Anders, Björn & Bengt: En modern och egen skriven folkmusik med lite touch av världsmusik med cittern, slid, gitarr, mandolin och bas.

Med reservation för ändringar!

Josefina Paulson informerar:

EU-projekt om nyckelharpa!

Jag fick ett e-postbrev för en tid sedan som jag gärna vill förmedla till er läsare. Det kom från vår eminenta nyckelharpsriksspelman (tungvrängarord kan man säga) Josefina Paulson.

“Hoppas allt är fint med dig och att du njuter av sommaren! Skriver till dig, som representant för Västmanlands spelmansförbund. -först skulle jag vilja göra lite reklam för min stipendie- solokonsert på Bror Hjorths hus den 10 september, 19.30

Vore kul att ha västmanlänningar där- spelar ju mycket av den repertoaren!!

(Tyvärr utkommer nog Bladet senare än 10 september, red. kommentar)

Sen- har jag (fortsätter Josefina) deltagit i ett Europeiskt projekt om nyckelharpan, vilket resulterat i en bok, med tillhörande cd + en massa artiklar som finns att tillgå på nätet. Skulle vara jättekul om det finns omnämnt i Bladet, så fler kan välja att läsa dessa, och ev skicka efter boken o cdn...

www.cadence.nyckelharpa.eu

Det ger en inblick i hur nyckelharpan spridits och idag används som instrument i hela europa. På cd n får man lyssningsexempel på hur olika detta instrument kan låta!!

Jag har skrivit en artikel som kallas “Body, instrument and swing, one unit” som du gärna får plocka info från om du vill, finns att finna som länk på den nämnda hemsidan.

Vill man beställa boken och cd n kostar det 50:- och man hör av sig till Eric Sahlström Institutet i Tobo!

Allt Gott!

Vi ses, o hörs!

Kropp, instrument och rörelse, en enhet

Josefinas artikel inleds med en vers som fritt översatt lyder ungefär:

När musiken är rörelse

När rörelse är musik

Där rytmen blir en impuls att dansa

Där varje ton är ett ord i en berättelse

Josefina diskuterar enhet mellan kropp och instrument. Detta utifrån betydelse av uttryck och rörelse i musicerandet. Det har stor betydelse i ett musikpedagogiskt sammanhang.

Med bakgrund i mental träning och yogainstruktör associerar Josefina på ett spännande sätt kring musicerande, pedagogik och relation musik, kropp, dans.

Tanke, bild, aktivitet och känsla är nyckelord som diskuteras och Josefina avslutar med versen:

Där varje ton är ett ord i en berättelse

Där rytmen blir en impuls att dansa

När rörelse är musik

När musiken är rörelse

En reflekterande och mycket tankvärd text.

Mats Hellstrand

Vallbystämman 31 juli

Oh boy! Vilken härlig dag vi fick uppleva, vi som var på årets Vallbystämman! Inramningen, en vacker svensk sommardag, de gamla mysiga husen och en skön grönska. Till detta ett ovanligt stort antal duktiga spelmän. Enligt uppgift var det mer än 40 spelmän och här i stan är det många deltagare. Stämman inleddes i vanlig ordning med allspel. Som spelledare fungerade Per Torelli. Sedan följde gruppspel i många kombinationer. Förutom västmanländska spelman hade vi gäster från örmland, Uppland och Stockholm.. Vad vore en stämman utan publik. Mycket tråkig vore en sådan tillställning. Vallbystämman hade en ovanligt stor publik. Gården var fullproppad med folk som längtade efter en kulturell upplevelse. Ända till slutet hade vi åhörare till buskspelet. Som vanligt blev spelmännen bjudna på kaffe och smörgås. När solen började dala drog vi hemåt, trötta men nöjda, med en skön dag tillsammans med likasinnade människor.

bo spelman

Höstträff Västmanlands spelmansförbund 2011:

FOLKMUSIKFEST

**Lördag 1 oktober 2011,
Kl. 14.00 – 22.00**

Klackbergsgården, Norberg

- Allspel kl.14 – 14.30
- Uppspel i grupper Ca kl. 14.30 – ca 16.30
- Visstuga Ca kl. 16.30
- Buskspel alltid
- Dans kl. 19 – 22
- Pubspel

Servering

**Middag ca 17.30, förbokas direkt hos
Klackbergsgården 0223-231 55 (125 kr)**

Arrangör:

Västmanlands Spelmansförbund

Info:

Mats Hellstrand, 0705-83 80 03

Vägbeskrivning: Se www.klackbergsgarden.se

Kalendarium

1. Stipendie- solokonsert med Josefina Paulson, på Bror Hjorths hus, Stockholm, den 10 september, 19.30

2. Onsdag 14 sept kl 19, Västerås Konserthus, Stora foajén: Nordic - folkmusik i nya uttryck. Erik Rydwall, nyckelharpa, Magnus Zetterlund, mandolin och Anders Löfberg, cello. Mat och musik i foajén. Mer info: www.vasteraskonserthus.se

3. Lördag 17 sept, Västerås kulturnatt 2011, Musik i hela stan. Fri entré. Mer info: <http://vasteraskulturnatt.se/>

4. Torsdag 22 sept kl 19, Västerås Konserthus, Lilla salen: Svante Henryson, cello och Anders Paulsson, sopransaxofon. Programmet innehåller Bach, Thad Jones, Debussy och folkmusik i ett poetiskt och bländande samspel. Mer info: www.vasteraskonserthus.se

5. Höstträff 1 oktober, Klackberg, se annons.

6. Folkligt värre - torsdag 6 okt på Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låstuga ; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. Mer info: Evenemanget finns på Facebook.

Är du spelman? Kom gärna och spela till dans. "Buskspel" är också alltid välkommet!

7. Folkton, Växhuset, Västerås, lörd. 15 oktober. se www.vaxhuset.se/folkton

8. Lördag 15 oktober, Felan Örebro, kl. 19: WestMannaFolk, konsert och dans.

9. Lördag 28-30 okt, Västerås Världskulturfestival. Mer info: www.varldskulturfestivalen.se

10. Folkligt värre - torsdag 3 nov på Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låstuga ; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. Mer info: Evenemanget finns på Facebook.

Är du spelman? Kom gärna och spela till dans. "Buskspel" är också alltid välkommet!

11. Onsdag 9 nov kl 19, Västerås Konserthus, Stora foajén: LAU - nyskapande folkmusik. Kris Drever, gitarr/sång, Martin Green, piano/dragspel, Aidan O'Rourke fiol. Mat och musik i foajén. Mer info: www.vasteraskonserthus.se

12. Folkligt värre - torsdag 1 dec på Waldorfskolan, Regattagatan 39 i Västerås: kl 18 Visstuga; kl 19 Dansinstruktion; kl 19 Låstuga ; kl 20 spel till dans. Sedan dans till spellista - så länge spellistan räcker. Mer info: Evenemanget finns på Facebook.

Är du spelman? Kom gärna och spela till dans. "Buskspel" är också alltid välkommet!

13. Lördag 10 dec kl 19.30, Västerås Konserthus, Stora foajén: Julkonsert med Kalle Moreus, Bengan Janson och Orsa Spelmän m fl. Mer info: www.vasteraskonserthus.se

14. Lördag 10 dec. kl.14. Julkonsert WestMannaFolk, Sättra Brunns julmarknad. Kvällen: Folkmusikpub.

Vad sägs om sådan höst?

Västmanlands Spelmansförbund

www.vsf.u.se

Ordförande Ann - Britt Sommer 0224 - 192 14
V. ordförande Per Torelli 021 - 35 88 69
Kassör Lars Englund 021 - 13 53 06
Sekreterare Mats Hellstrand 0223-612 49
Ledamot Olof Westin 0223-611 06
Suppleant Kjell Wahlberg 021 - 18 55 13
Suppleant Bo Eriksson

Låtkommitté

Ann-Britt Sommer , Majja Neverland, Carina Normansson
Suppleant: Linda Jansson

Bladet

Redaktör: Mats Hellstrand,
e-post: mats.hellstrand@telia.com

Ansvarig utgivare : Ann-Britt Sommer

Artiklar, tips, debattinlägg, uppgifter till kalendariet, ja överhuvudtaget allt som rör oss spelmän tas tacksamt emot.

Nästa nr: Manusstopp 25 nov, utgivningsdag 9 dec.

